

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ
МИНИСТРЛІГІ

Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз инновациялық институты

7М04201 «Құқықтану» (ғылыми-педагогикалық бағыт) бойынша
Магистірлік диссертация жазуға арналған әдістемелік нұсқау

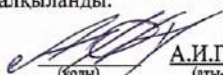
Тараз 2025 ж

Аталған әдістемелік нұсқауда төмендегідей нормативтік құжаттарға сілтемелер пайдаланылады:
2007 жылғы 27 шілдедегі "Білім туралы" ҚР Заңы, І.ҚР 27.07.2007 ж № 319-ІІІ «Білім туралы» Заңы;
Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын
бекіту туралы 22.04.2025 ж № 2 бұйрығы; «Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру
ұйымдарында оқытудың кредиттік технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту
туралы» ҚР БЖҒМ 20.04.2011 ж № 152 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы (жаңартылғаны 26.03.2025 ж. №
134 бұйрығы); ҚР Білім және ғылым министрінің 30.10.2018 ж № 595 «Жоғары және жоғары оқу орнынан
кейінгі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» (жаңартылғаны 24.06.2024 ж №
307 бұйрығы); Ректораттың қаулылары және Тараз Ғылыми Кеңесінің шешімдері және Білім беру
ұйымдарында кәсіптік практиканы ұйымдастыру және өткізу бойынша нұсқаулықтар негізінде әзірленген.

Әдістемелік нұсқауды құрастырған «Азаматтық және қылмыстық құқық» кафедрасының аға
оқытушысы Ильясова И.С.

Әдістемелік нұсқау «Азаматтық және қылмыстық құқық» кафедрасының 29 08 2025 ж.
№ 1 хаттама мәжілісінде талқыланды.

Кафедра меңгерушісі:

 А.И.Газаев
(қолы) (аты-жөні)

1. Қолдану саласы

Магистрлік диссертацияны дайындау арналған әдістемелік нұсқау Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз Университеті ЖОО кейінгі білім беру орталығымен бекітілген магистрілік диссертация туралы ережеге сәйкес дайындалды. Аталған әдістемелік нұсқау магистрлік диссертацияны орындау қағидаларына қойылатын талаптарды белгілейді және магистратурада білім алушылардың магистрлік диссертацияларды жазу және қорғау тәртібіне қойылатын талаптарды айқындау кезінде қолданылады.

2. Нормативтік сілтемелер

Аталған әдістемелік нұсқауда төмендегідей нормативтік құжаттарға сілтемелер пайдаланылады:

2007 жылғы 27 шілдедегі "Білім туралы" ҚР Заңы, 1.ҚР 27.07.2007 ж № 319-III «Білім туралы» Заңы; Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы 22.04.2025 ж № 2 бұйрығы; «Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында оқытудың кредиттік технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы» ҚР БЖҒМ 20.04.2011 ж № 152 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы (жаңартылғаны 26.03.2025 ж. № 134 бұйрығы); ҚР Білім және ғылым министрінің 30.10.2018 ж № 595 «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары қызетінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» (жаңартылғаны 24.06.2024 ж № 307 бұйрығы); Ректораттың қаулылары және Тараз Ғылыми Кеңесінің шешімдері және Білім беру ұйымдарында кәсіптік практиканы ұйымдастыру және өткізу бойынша нұсқаулықтар негізінде әзірленген

3. Жалпы ережелер

Магистрлік диссертация 7М04201- «Құқықтану» білім беру бағдарламасы бойынша жасалған өзекті мәселенің теориялық немесе практикалық әзірлемелерін қамтитын, дербес ғылыми зерттеу болып табылатын ғылыми-педагогикалық магистратура магистрантының диссертациялық жұмыстарды орындау болып табылады. 7М04201 «Құқықтану» (ғылыми педагогикалық бағыт) білім беру бағдарламасы бойынша Магистрлік диссертация магистранттың ғылыми-зерттеу жұмысының қорытындысы болып табылады, 7М04201 «Құқықтану» (ғылыми педагогикалық бағыт) білім беру бағдарламасы магистранттарының өзекті мәселелері бойынша дербес ғылыми зерттеу нәтижелерін қорытындылауды білдіреді.

Магистрлік диссертация 7М04201 «Құқықтану» (ғылыми педагогикалық бағыт) магистранттарының кәсіби біліктілік деңгейін ҚР МЖМБС талаптарына сәйкес оның ғылыми таным әдіснамасын меңгеру дәрежесін айқындайды.

7М04201 «Құқықтану» (ғылыми педагогикалық бағыт) білім беру бағдарламасы магистрлік диссертацияда жаңа ғылыми негізделген нәтижелер болуы керек, оларды қолдану қолданбалы мәселені шешуді қамтамасыз етеді. Магистрлік диссертация ретінде ғылыми сипаты бар кәсіпкерлік немесе инновациялық жобаларды қорғауға жол беріледі.

7М04201 «Құқықтану» (ғылыми педагогикалық бағыт) білім беру бағдарламасы диссертациялық зерттеудің тақырыбы зерттеу тәжірибесінің мазмұнын анықтайды.

7М04201 «Құқықтану» (ғылыми педагогикалық бағыт) білім беру бағдарламасы магистрлік диссертация ғылым мен практиканың қазіргі заманғы теориялық, әдіснамалық және технологиялық жетістіктеріне негізделуге, ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістерін пайдалана отырып орындалуға, негізгі қорғалатын ережелер бойынша ғылыми-зерттеу (әдістемелік, практикалық) бөлімдерден тұруға, тиісті білім саласындағы озық халықаралық тәжірибеге негізделуге, нақты практикалық ұсынымдардан тұруға тиіс.

7М04201 «Құқықтану» (ғылыми педагогикалық бағыт) білім беру бағдарламасы магистрлік диссертацияны қорғау магистрлік диссертацияны дайындауды, оны ресімдеуді және қорғау рәсімін қамтиды.

7М04201 «Құқықтану» (ғылыми педагогикалық бағыт) білім беру бағдарламасы жыл сайын оқу жылы аяқталғаннан кейін магистрант диссертациялық зерттеу шеңберінде жеке жұмыс жоспарын орындау мәніне академиялық аттестаттаудан өтеді. Магистрантты академиялық аттестаттаудан өткізу рәсімін ЖОО дербес айқындайды.

7М04201 «Құқықтану» (ғылыми педагогикалық бағыт) білім беру бағдарламасы магистрант магистрлік диссертацияны сәтті қорғаған жағдайда мемлекеттік аттестаттау комиссиясы түлекке «Құқықтану» білім беру бағдарламасы бойынша заң ғылымдардың магистр дәрежесін береді.

4. Магистрлік диссертация тақырыбы

7М04201 «Құқықтану» (ғылыми педагогикалық бағыт) білім беру бағдарламасы бойынша Магистрлік диссертациялардың тақырыбын «Азаматтық және қылмыстық құқық» кафедрасында әзірленеді, Жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру орталығында қаралады және талқыланады.

7М04201 «Құқықтану» (ғылыми педагогикалық бағыт) білім беру бағдарламасы бойынша магистрлік диссертациялардың тақырыптары институттың ғылыми бағыттары мен «Азаматтық және қылмыстық құқық» кафедрасының ғылыми-қолданбалы зертханаларына сәйкес келуі тиіс.

«Құқықтану» білім беру бағдарламасы бойынша магистрлік диссертациялар тақырыптарының жалпы тізбесі жыл сайын 30% - ға жаңартылуы тиіс.

Негіздемесі мен құрылымы бар магистрлік диссертацияның тақырыбы, диссертациямен жұмысты аяқтау мерзімі көрсетілген магистрлік диссертацияны орындау жоспары, ғылыми жарияланымдардың, тағылымдамалардың жоспары магистранттың жеке жұмыс жоспарында көрсетіледі.

«Құқықтану» магистрлік диссертация тақырыбының көздері:

«Құқықтану» білім беру бағдарламасы бойынша сәйкес келетін ғылыми, білім беру және өндірістік ұйымдардың, коммерциялық фирмалардың және т. б. тікелей тапсырыстары;

«Азаматтық және қылмыстық құқық» кафедра ұжымының ғылыми-зерттеу тақырыбын әзірлеу (білім алушының ЖОО ішіндегі, шаруашылық келісімшарттағы және мемлекеттік бюджеттік ҒЗЖ орындауға белсенді қатысу нысаны ретінде);

ғылыми қызығушылықтары, оның ішінде ғылыми жетекшінің іздеу әзірлемелері;

7М04201 «Құқықтану» (ғылыми педагогикалық бағыт) білім беру бағдарламасы бойынша сәйкес келетін ғылыми, өндірістік, білім беру мекемелері мен ұйымдарда білім алушы тәжірибесінің нәтижелері және т. б.

7М04201 «Құқықтану» (ғылыми педагогикалық бағыт) білім беру бағдарламасы бойынша магистрлік диссертацияның нақты тақырыбы басшының келісімі бойынша тұжырымдалады. Жекелеген жағдайларда магистрант кафедра бейіні бойынша магистрлік диссертация тақырыбын оны орындаудың орындылығын негіздеп ұсына алады. Магистрлік диссертациялардың тақырыптары «Құқықтану» білім беру бағдарламасы бойынша «Азаматтық және қылмыстық құқық» кафедраның отырысында талқыланады.

Кафедра ЖОО кейінгі білім беру орталығына магистранттардың таңдаған магистрлік диссертациялар тақырыптарының тізімін ағымдағы жылдың 1 қазанынан кешіктірмей А қосымшасына сәйкес ұсынады және ұсынылған тізімдер магистрлік диссертациялар тақырыптарын ЖОО ректорына бекіту үшін береді.

Магистрант бітіруші курста «Азаматтық және қылмыстық құқық» кафедрасының және ғылыми жетекшінің дәлелді өтініші негізінде магистранттың диссертация тақырыбын түзетуге жол беріледі.

5. Магистрлік диссертация жетекшісі

Оқуға қабылданғаннан кейін екі ай ішінде әрбір магистрантқа магистрлік диссертацияға жетекшілік ету үшін ғылым кандидаттары немесе докторлары немесе PhD докторлары немесе тиісті салалардың білікті мамандары қатарынан ғылыми жетекші тағайындалады. Магистранттардың магистратураның кәсіптік оқу бағдарламасын меңгеруі жеке жұмыс жоспарына сәйкес ғылыми жетекшінің басшылығымен жүзеге асырылады.

7M04201 «Құқықтану» (ғылыми педагогикалық бағыт) білім беру бағдарламасы бойынша 7M04201 «Құқықтану» білім беру бағдарламасы білім беру бағдарламасы бойынша білім алушыларға ғылыми басшылықты төмендегі талаптарға сәйкес келетін ғылыми жетекші жүзеге асырады:

- сұратылып отырған мамандық бейініне сәйкес келетін "ғылым кандидаты" немесе "ғылым докторы" немесе "философия докторы (PhD)" немесе "бейіні бойынша доктор" ғылыми дәрежесі немесе "философия докторы (PhD)" немесе "бейіні бойынша доктор" академиялық дәрежесі немесе "философия докторы (PhD)" немесе "бейіні бойынша доктор" дәрежесі бар жетекші маман, оқытушы;

- ғылыми-педагогикалық жұмыс өтілі кемінде 5 жыл;

- соңғы бес жылда отандық ғылыми журналдарда және халықаралық ғылыми басылымдарда ғылыми жарияланымдардың авторы;

- соңғы бес жылда басылып шыққан оқулықтың немесе оқу құралының авторы.

Магистранттың ғылыми жетекшісі мен зерттеу тақырыбы Шерхан Мұртаза атындағы ХТУ Ғылыми кеңесінің шешімімен бекітіледі.

Қажет болған жағдайда магистранттарға ғылымның аралас салалары бойынша ғылыми жетекшілер тағайындалуы мүмкін.

Магистрлік диссертацияның ғылыми жетекшісінің міндеттері:

- магистрлік диссертацияны орындау үшін жоспар құруға көмектесу;

- МҒЗЖ-ны орындаудың барлық кезеңіне тиісті баға қоя отырып, Жеке оқу жоспарын және жұмыстың күнтізбелік кестесін әзірлеуге көмек көрсету;

- магистрантқа қажетті әдебиеттерді, анықтамалық және мұрағаттық материалдарды, үлгілік жобаларды және тақырып бойынша басқа да дереккөздерді ұсыну;

- магистранттың магистрлік диссертацияны орындаудың күнтізбелік кестесін сақтауын ағымдағы бақылауды жүзеге асыратын консультациялар кестесін белгілеу;

- магистранттың практикасының, ғылыми тағылымдамаларының барлық түрлерін жоспарлау және практика түрлерінің орындалуын бақылау;

- магистрлік диссертацияны орындаудың нәтижелілігіне толық жауапкершілік.

- Магистрант магистрлік диссертация және оқу процесі шеңберінде ішкі тәртіп ережелеріне сәйкес ғылыми жетекшінің барлық талаптарын орындауға міндетті.

6. Магистрлік диссертацияны қорғауға қойылатын талаптар

Магистрлік диссертацияны қорғау магистрлік диссертацияны дайындауды, оны ресімдеуді және қорғау рәсімін қамтиды.

Магистрлік диссертацияны қорғау рәсімін жоғары оқу орны мен ғылыми ұйым дербес айқындайды. Магистрлік диссертацияны қорғау магистрантты даярлаудың соңғы кезеңі болып табылады. Ол магистранттың ғылымның тиісті саласындағы ғылыми мәселелерді шығармашылықпен тұжырымдай және шеше алатын ғылыми қызметкер ретінде жетілуін көрсетуі керек.

Магистрлік диссертацияны қорғауға ұсынған түлек оның авторы болып табылады және оның мазмұнына жауап береді.

Қорғалуға шығарылатын магистрлік диссертацияның негізгі нәтижелері ғылыми журналда кемінде бір жарияланымда және ғылыми-практикалық конференцияда бір сөз сөйлеумен (жиыны кемінде екі жарияланым) ұсынылуға тиіс.

7М04201 «Құқықтану» (ғылыми педагогикалық бағыт) білім беру бағдарламасы бойынша магистранттардың магистрлік диссертация мемлекеттік, орыс және ағылшын тілдерінде орындалуы мүмкін.

Магистрлік диссертация міндетті түрде плагиат мәніне тексеруден өтуі тиіс, оны жүргізу ережелері мен тәртібін ЖОО дербес айқындайды.

Қорғалған диссертацияның бірінші данасы университеттің кітапханасында (Ғылыми залында) сақталады және кітапханалық картотекаға енгізіледі.

7. Диссертация құрылымы

Құрылымдық элементтері магистрлік диссертация болып табылады:

- 1) титул парағы;
- 2) мазмұны;
- 3) кіріспе;
- 4) негізгі бөлім;
- 5) қорытынды;
- 6) Пайдаланылған әдебиеттер тізімі;
- 7) қосымшалар

7.1. Диссертацияның құрылымдық элементтеріне қойылатын талаптар

1) диссертацияның титул парағы диссертацияның бірінші беті болып табылады және құжатты өңдеу және іздеу үшін қажетті ақпарат көзі болып табылады.

Титулдық парақта келесі мәліметтер келтірілген:

- диссертация орындалған ұйымның атауы;
- шектеулі мойын (қажет болған жағдайда);
- диссертанттың Тегі, Аты, Әкесінің аты;
- жұмыстың атауы;
- мамандықтың коды және атауы (Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру мамандықтарының жіктеуіші бойынша);
- қажетті дәреже;
- ғылыми жетекшінің (ғылыми кеңесшінің) тегі, аты-жөні, ғылыми/академиялық дәрежесі және атағы;
- диссертацияны орындау орны және аяқталған жылы.

Титул парағы диссертация беттерінің жалпы нөмірленуіне кіреді. Титулдық парақтағы бет нөмірі қойылмайды.

Титулдық парақта қара сиямен немесе тушьпен жазылған диссертанттың жеке қолы болуы керек. Титулдық Парақ Б қосымшасына сәйкес ресімделеді.

2) диссертацияның мазмұны кіріспені, реттік нөмірлерді және барлық бөлімдердің, кіші бөлімдердің, тармақтардың атауларын (егер олардың атаулары болса), қорытындыны, пайдаланылған дереккөздердің тізімін және диссертацияның осы элементтері басталатын беттердің нөмірлері көрсетілген қосымшалардың атауын қамтиды. (В Қосымшасы)

3) кіріспе. Кіріспе шешілетін ғылыми, ғылыми-техникалық немесе технологиялық проблеманың (міндеттің) ғылыми немесе инновациялық сипаты бар қазіргі жай-күйін бағалауды, тақырыпты әзірлеу үшін негіздеме мен бастапқы деректерді, осы ғылыми-зерттеу (эксперименттік-зерттеу) жұмысын жүргізу қажеттігінің негіздемесін, әзірлеудің жоспарланып отырған ғылыми-техникалық деңгейі туралы, патенттік зерттеулер туралы мәліметтерді және олардан алынған қорытындыларды, диссертацияны метрологиялық қамтамасыз ету туралы мәліметтерді қамтуға тиіс. Кіріспеде тақырыптың өзектілігі мен жаңалығы, осы жұмыстың басқа ғылыми-зерттеу жұмыстарымен байланысы көрсетілуі тиіс, сондай-ақ зерттеудің мақсаттары, объектісі мен пәні, міндеттері, олардың жалпы ғылыми-зерттеу жұмысын орындаудағы орны келтірілуі тиіс.

Енгізудің жалпы құрылымы

- өзектілігі;
- зерттеу нысаны;
- зерттеу пәні;
- зерттеу мақсаты;
- зерттеу міндеттері
- зерттеу тақырыбының әзірлену дәрежесі;
- зерттеудің теориялық және әдіснамалық базасы;
- зерттеу әдістері;
- ғылыми жаңалық;
- автор қорғауға шығарған жұмыстың негізгі ережелері;
- жұмыстың теориялық маңыздылығы;
- жұмыстың практикалық маңыздылығы;
- жұмыс тақырыбы бойынша жарияланымдар;
- диссертацияның құрылымы мен көлемі.

4) Негізгі бөлім. Диссертацияның негізгі бөлімінде орындалған жұмыстың мәнін, әдістемесін және негізгі нәтижелерін көрсететін мәліметтер келтірілген.

Негізгі бөлімде мыналар болуы керек:

- зерттеу бағытының негіздемесін, міндеттерді шешу әдістерін және оларды салыстырмалы бағалауды, ғылыми-зерттеу жұмысын жүргізудің таңдалған жалпы әдістемесінің сипаттамасын қамтитын зерттеу бағытын таңдау;

- теориялық зерттеулердің сипаты мен мазмұнын анықтауды, зерттеу әдістерін, есептеу әдістерін, эксперименттік жұмыстарды жүргізу қажеттігінің негіздемесін, әзірленген объектілердің жұмыс істеу принциптерін, олардың сипаттамаларын қоса алғанда, теориялық және (немесе) эксперименттік зерттеулер процесі;

- қойылған міндеттерді шешудің толықтығын және жұмыстың одан арғы бағыттары бойынша ұсыныстарды бағалауды, алынған нәтижелердің шынайылығын бағалауды және оларды отандық және шетелдік жұмыстардың ұқсас нәтижелерімен салыстыруды қамтитын зерттеу нәтижелерін қорытындылау және бағалау.

Зерттелетін проблеманың әдіснамалық негіздерін жария ету кезінде оқулықтардың, оқу құралдарының, монографиялардың, интернет-ресурстардың мазмұнын дереккөзге тиісті сілтемелерсіз қайта айтуға жол берілмейді.

5) қорытындыда мыналар болуы тиіс:

- диссертациялық зерттеу нәтижелері бойынша қысқаша қорытындылар;
- қойылған міндеттердің шешімдерінің толықтығын бағалау;
- нәтижелерді нақты пайдалану бойынша ұсынымдар мен бастапқы деректерді әзірлеу;

- осы саладағы үздік жетістіктермен салыстырғанда орындалған жұмыстың ғылыми деңгейін бағалау.

6) пайдаланылған дереккөздердің тізімінде диссертация жазу кезінде пайдаланылған дереккөздер туралы мәліметтер болуға тиіс. Тізім 7 қосымшасына сәйкес ресімделеді.

7) қосымшалар. Қосымшаларға қандай да бір себептермен негізгі бөлімге енгізілмейтін орындалған диссертацияға байланысты материалдарды қосу ұсынылады.

8. Диссертацияны ресімдеу ережелері

Магистрлік диссертацияның көлемі, 7М04201 «Құқықтану» (ғылыми педагогикалық бағыт) білім беру бағдарламасы бойынша 60-80 беттен тұрады. Магистрлік диссертацияның көрсетілген көлеміне қосымшалар енгізілмейді. Дәйексөз көлемі 5-6 жолдан аспауы керек.

Диссертациялық жұмыс мәтінінің беттері және диссертацияға енгізілген иллюстрациялар мен кестелер А4 форматына сәйкес келуі тиіс. Диссертация ақ қағаз парағының бір жағында компьютер мен принтерді қолдана отырып басып шығару арқылы жасалуы керек. Қаріп- Times New Roman, кегль 14, бір интервалдан кейін.

Әрбір әдеби дереккөз жұмыс мәтініндегі сілтемелерде төртбұрышты жақшада аталуы керек: [...].

Магистрлік диссертацияда оқулықтар мен оқу құралдары пайдаланылмауы тиіс. Негізгі екіін журналдардағы және арнайы басылымдардағы ғылыми мақалаларға, диссертацияларға, монографияларға, статистикаға және т.б. жасалуы тиіс.

Интернет көздері әдебиеттің жалпы санының 15% - ын құрауы тиіс.

Қосымшалар. Қосымшалар диссертацияның жалғасы ретінде оның келесі парақтарында жасалады немесе жеке құжат түрінде шығарылады және жалпы нөмірлеуге кірмейді. Парақтың нөмірі параққа қойылмайды.

Диссертация мәтініндегі барлық қосымшаларға сілтемелер берілуі керек. Қосымшалар диссертация мәтінінде оларға сілтеме жасау тәртібімен орналастырылады.

Әр қосымшаны жаңа беттен бастап, сол жақ жоғарғы жағында "қосымша"сөзінің жолын көрсету керек. Қосымшалар Е, З, Й, О, Ч, Ы, Ы, Ы әріптерін қоспағанда, А әрпінен бастап орыс алфавитінің бас әріптерімен белгіленеді. Қосымшада мәтінге қатысты симметриялы түрде жеке жолда бас әріппен жазылатын тақырып болуы керек.

Қорғау кезінде иллюстрация ретінде пайдаланылатын және Power Point көмегімен презентация түрінде жасалған үлестірме материал. Power Point презентацияларының орнына А4 форматындағы парақтарда баспа түрінде ресімделетін, папкаға салынатын және ҚАК-тың әрбір мүшесіне таратылатын үлестірме материалды пайдалануға жол беріледі.

9. Магистрлік диссертацияны алдын ала қорғау рәсімі

Магистрлік диссертацияны қорғау магистрлік диссертацияны дайындауды, оны ресімдеуді және алдын ала қорғау рәсімін қамтиды.

Белгіленген талаптарға сәйкес ресімделген магистрлік диссертация алдын ала қорғау рәсімінен өту үшін қорғаудың болжамды күнінен кемінде бір ай бұрын кафедраға ұсынылады.

Магистрлік диссертацияны алдын-ала қорғау рәсімі кафедраның кеңейтілген отырысында және магистранттардың қатысуымен және міндетті түрде ғылыми жетекшінің және қажет болған жағдайда ғылыми кеңесшілердің қатысуымен өткізіледі.

Алдын ала қорғау рәсімінен сәтті өткен және белгіленген талаптарға сәйкес ресімделген аяқталған магистрлік диссертацияға магистрант, ғылыми консультанттар (қажет болған жағдайда) қол қояды және ғылыми жетекшіге ұсынылады. Ғылыми жетекші магистрлік диссертацияға жазбаша пікір жазады. Пікірде магистранттың магистрлік диссертацияны жазу процесінде көрсеткен зерттеліп отырған проблема бойынша теориялық білімі мен практикалық дағдылары бағаланады. Сондай-ақ, жұмысты орындау кезінде магистранттың дербестік дәрежесі, қорытындылар мен ұсыныстарды негіздеуге магистранттың жеке үлесі, магистрлік диссертацияны орындау кестесін сақтау көрсетіледі. Пікір магистрлік диссертацияны қорғауға жіберу мүмкіндігі (мүмкін еместігі) туралы қорытындымен аяқталады.

Магистрлік диссертация мақұлданған жағдайда басшы оған қол қояды және қорғауға жіберу туралы өзінің жазбаша пікірімен бірге кафедра меңгерушісіне ұсынады. Ғылыми жетекшінің пікірі (ғылыми кеңесші болған жағдайда) магистрантқа алдын ала қорғау рәсімінен өткен күннен бастап 10 (он) күн ішінде "қорғауға жіберілді" немесе "қорғауға жіберілген жоқ" деген дәлелді қорытындыны көрсете отырып беріледі.

Магистрлік диссертация мақұлданабаған жағдайда ғылыми жетекші оған қол қоймайды, бірақ жазбаша пікір жазады, онда магистрлік диссертацияны қорғауға жібермеу туралы өз шешімін негіздейді.

Осы материалдардың негізінде кафедра меңгерушісі осы магистрлік жұмыс туралы түпкілікті шешім қабылдайды, бұл туралы титулдық параққа тиісті жазба жасайды. Егер кафедра меңгерушісі магистрантты магистрлік диссертацияны қорғауға жіберу мүмкін деп санамаған жағдайда, бұл мәселе осы магистрант пен оның ғылыми жетекшісінің

міндетті қатысуымен кафедра отырысында қаралады. Кафедра отырысының хаттамасы ЖОО ректорына бекітуге ұсынылады.

Магистрлік диссертация міндетті түрде рецензияланады. Магистрлік диссертация ғылыми жетекшінің, шығарушы кафедраның қорғауға ұсынған пікірімен бірге рецензияға жіберіледі.

Рецензенттердің тізімі бітіртуші кафедра меңгерушісінің ұсынысы бойынша ректордың бұйрығымен жалпы тізіммен бекітіледі. Рецензенттің біліктілігі (ғылыми немесе академиялық дәрежесі) қорғалатын жұмыстың бейініне сәйкес келуі тиіс.

Рецензент рецензияланатын магистрлік диссертацияның негізгі ережелеріне талдау жүргізуге, сондай-ақ таңдалған тақырыптың өзектілігін, оны ашу тәсілінің дербестігін, ғылыми зерттеу әдістерін пайдалану қабілетін, қорытындылар мен ұсынымдардың негізділік дәрежесін, алынған нәтижелердің шынайылығын, олардың жаңалығы мен практикалық маңыздылығын бағалауға міндетті. Мұндай жұмыстың жағымды жақтарымен қатар кемшіліктер де байқалады, атап айтқанда, материалды ұсынудың қисындылығы мен сауаттылығынан ауытқулар көрсетіледі, нақты қателіктер анықталады және т. б. Шолу көлемі әдетте мәтіннің бір немесе екі бетін құрайды. Рецензияға рецензент қол қойып, ол жұмыс істейтін ұйымның мөрімен расталып, рейтингтік шкала бойынша бағасы көрсетілуі тиіс.

Рецензия қорғаудан кемінде үш күн бұрын алынуы тиіс. ҚАК-да магистрлік диссертацияны қорғау үшін диссертация орындалған жетекші ұйымның пікірін қосымша ұсынуға болады. Онда белгіленуге тиіс тәжірибелік құндылығы, алынған нәтижелер мен сатысы оларды енгізу.

Магистрлік диссертация ректордың бұйрығымен бекітілген сараптама комиссиясына беріледі. Сарапшылардың біліктілігі (ғылыми немесе академиялық дәрежесі) қорғалатын диссертациялық жұмыстың бейініне сәйкес келуі тиіс. Осы мақсатта кафедра мүшелерінің арасынан сараптау комиссиясының төрағасы мен мүшелері тағайындалады. Сараптаманың міндеті-магистрлік диссертацияның құрылымы мен мазмұнының мамандықтардың қолданыстағы мемлекеттік стандарттарында және жоғары мектептің нормативтік актілерінде белгіленген нормалар мен талаптарғасай болуы қажет. Белгіленген талаптарға сәйкес ресімделген магистрлік диссертация авторға ("Антиплагиат") мәніне тексеру, сараптама және нормобақылау рәсімдерінен өту үшін «Азаматтық және қылмыстық құқық» кафедраға ұсынылады. Жұмыстың өзіндік көрсеткіші кем дегенде 65% болуы керек. Бақылау нормаларының міндеті-магистрлік диссертацияның құрылымы мен дизайнының Магистрлік диссертация орындауға арналған әдістемелік нұсқау талаптарына сәйкестігін тексеру.

Бітіруші кафедраға магистрант сонымен қатар төмендегілерді ұсынады:

- ғылыми еңбектерінің тізімі.

Қорғаудан сәтті өткен және белгіленген талаптарға сәйкес ресімделген орындалған магистрлік диссертацияға ғылыми жетекші қол қояды.

Қорғау алдындағы процедурадан сәтті өткеннен кейін, ғылыми жетекшінің және ресми сыртқы рецензенттің "қорғауға жіберілді" қорытындысымен оң пікірлері, магистрлік диссертацияны авторға және қарыз алу көзіне сілтеме жасамай-ақ (магистрлік диссертацияны плагиат мәніне тексеру) қарыз алу мәніне тексеру туралы қорытындысы және сараптама комиссиясының қорытындысы болған кезде автор магистрлік диссертацияны қорғаудың белгіленген мерзіміне дейін 2 апта бұрын мемлекеттік аттестаттау комиссиясына магистрлік диссертацияны ұсынады.

Магистрлік диссертация ұсынымдарын енгізу туралы анықтама оны аттестаттау комиссиясының отырысында қорғау үшін қосымша құжаттардың бірі болып табылады.

10. Магистрлік диссертацияны қорғау рәсімі

Магистратура білім беру бағдарламасы бойынша ҚАК құрамына оның мүшелері құқығында бітіруші мамандардың бейініне сәйкес келетін ғылыми дәрежесі немесе ғылыми атағы немесе академиялық дәрежесі бар адамдар кіреді.

ҚАК-тың сандық құрамын ЖОО дербес айқындайды және 31 желтоқсаннан кешіктірмей ректор бұйрығымен бекітіледі.

Магистрлік диссертацияны қорғау келесі жағдайларда жүзеге асырылады:

- ғылыми жетекшінің оң пікірі;
- ғылыми басылымдарда магистрлік диссертация тақырыбы бойынша кемінде бір жарияланым немесе халықаралық немесе республикалық ғылыми конференцияда сөз сөйлеу;

- магистрлік диссертацияны көпшілік алдында қорғауға ұсыным беру туралы сараптама комиссиясының жазбаша қорытындысы – ;

- біліктілігі (ғылыми немесе академиялық дәрежесі) қорғалатын жұмыстың бейініне сәйкес келетін рецензенттің бір рецензиясы, онда магистрлік диссертацияның жан-жақты сипаттамасы және тиісті мамандық бойынша магистр академиялық дәрежесін беру мүмкіндігі туралы дәлелді қорытынды беріледі.

Егер ғылыми жетекші немесе «Азаматтық және қылмыстық құқық» кафедрасында "қорғауға жіберілмейді" немесе "қорғауға ұсынылмайды" деген теріс қорытынды берген жағдайда, магистрант магистрлік диссертацияны қорғамайды.

7М04201 «Құқықтану» Магистратураның білім беру бағдарламасының теориялық оқудың толық курсы менгерген, бірақ ғылыми-зерттеу компонентін орындамаған магистрантқа зерттеу компонентінің кредиттерін қайта игеруге және магистрлік диссертацияны келесі оқу жылында ақылы негізде қорғауға мүмкіндік беріледі.

7М04201 «Құқықтану» Магистратураның білім беру бағдарламасының теориялық оқудың толық курсы менгерген, бірақ белгіленген мерзімде магистрлік диссертация қорғамаған магистрантқа магистратурадағы оқу мерзімі ұзартылады.

Қорғау нәтижелері қолда бар деректердің барлық жиынтығы бойынша бағаланады, оның ішінде:

- магистрлік диссертация мазмұны бойынша;
- магистранттың баяндамасы бойынша;
- қорғау кезіндегі сұрақтарға магистранттың жауаптары бойынша;
- магистранттың мінездемесі бойынша жұмыстың ғылыми жетекшісімен;
- жұмысқа рецензенттің бағалауы бойынша.

Магистрлік диссертацияны қорғау нәтижелері бойынша баллдық рейтингтеу әріптік жүйесі бойынша баға қойылады.

Магистрлік диссертацияны қорғау нәтижелері жоғары оқу орындарында білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау жүргізудің үлгілік қағидаларына сәйкес әрбір магистрантқа жеке хаттамамен ресімделеді. Магистрлік диссертацияны қорғау нәтижелері ҚАК отырысының хаттамасы ресімделгеннен кейін сол күні жарияланады.

7М04201 «Құқықтану» (ғылыми педагогикалық бағыт) бойынша қорытынды аттестаттаудан өткен, магистратураның тиісті кәсіптік оқу бағдарламасын менгергенін растаған және магистрлік диссертациясын көпшілік алдында қорғаған білім алушыға мақ шешімімен тиісті мамандық бойынша "заң ғылымдарының магистрі" академиялық дәрежесі беріледі және мемлекеттік үлгідегі диплом беріледі.

ҚАК төрағасының магистранттарды қорытынды аттестаттау нәтижелері туралы есебі кестелер мен түсіндірме жазбаны қамтиды. Түсіндірме жазбада:

- 1) жоғары оқу орнында осы мамандық бойынша магистрлерді даярлау деңгейі;
- 2) кешенді емтиханда анықталған білім алушылардың білімінің сипаттамасы;
- 3) Осы мамандық бойынша магистрлерді даярлау сапасын талдау;
- 4) магистрлерді даярлаудағы кемшіліктер;